2025/1134

4.6.2025

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL (Euratom) 2025/1134

tat-22 ta' Mejju 2025

dwar l-adozzjoni tal-programm supplimentari ta' riċerka tar-reattur ta' fluss għoli f'Petten għall-2024–2027 li għandu jiġi implimentat miċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka għall-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikolu 7 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkonsulta lill-Kumitat Xjentifiku u Tekniku,

Billi:

(1) Ir-reattur ta' fluss għoli f'Petten ("HFR") kien riżorsa importanti għar-riċerka tal-Komunità dwar ix-xjenzi u l-ittestjar tal-materjali, il-mediċina nukleari u r-riċerka dwar is-sikurezza tar-reattur fil-qasam tal-enerġija nukleari.

(2) It-tħaddim tal-HFR ġie appoġġat minn serje ta' programmi supplimentari ta' riċerka. L-aħħar programm supplimentari ta' riċerka, li ġie stabbilit skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill (Euratom) 2020/960 ([1]) għal terminu ta' 4 snin, skada fil-31 ta' Diċembru 2023.

(3) Minħabba l-importanza kontinwa tiegħu bħala infrastruttura insostitwibbli għar-riċerka tal-Komunità fl-oqsma tat-titjib tas-sikurezza tar-reatturi nukleari, tas-saħħa (inkluż l-iżvilupp ta' isotopi mediċi għar-riċerka medika), tal-fużjoni nukleari, tar-riċerka fundamentali, tat-taħriġ u tal-ġestjoni tal-iskart (inkluż il-possibbiltà li tiġi studjata l-imġiba tas-sikurezza tal-fjuwils nukleari għas-sistemi tar-reatturi li huma ta' interess għall-Ewropa), jenħtieġ li l-HFR ikompli jingħatalu appoġġ permezz ta' programm supplimentari ta' riċerka sal-aħħar tal-2027.

(4) Minħabba l-interess speċjali tagħhom fil-kapaċitajiet tal-irradjazzjoni tal-HFR, in-*Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* ("NRG") u l-*Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* ("CEA"), bħala aġenti implimentattivi għan-Netherlands u għal Franza rispettivament, qablu li jiffinanzjaw il-programm supplimentari ta' riċerka tal-HFR għall-2024-2027 kollu permezz ta' kontribuzzjonijiet magħmula lill-baġit ġenerali tal-Unjoni permezz ta' dħul assenjat estern.

(5) Dawk il-kontribuzzjonijiet jenħtieġ li jservu biex jiffinanzjaw it-tħaddim tal-HFR sabiex jiġi appoġġat programm ta' riċerka u t-tħaddim u l-manutenzjoni regolari tal-HFR. Il-ħruġ ta' notifika uffiċjali ta' waqfien definittiv mill-operatur NRG lill-awtorità regolatorja nazzjonali Olandiża qabel id-dikjarazzjoni ta' stat ta' konservazzjoni sikura jenħtieġ li jwassal għas-sospensjoni tal-pagamenti pendenti u fis-sospensjoni ta' kwalunkwe sejħa għal fondi mill-Kummissjoni.

(6) Sabiex tiġi żgurata kontinwità bejn il-programmi supplementari ta' riċerka u t-tħaddim bla xkiel tal-programm supplementari ta' riċerka tal-HFR għall-2024-2027, jenħtieġ li din id-Deċiżjoni tapplika b'mod retroattiv mill-1 ta' Jannar 2024.

(7) Il-Bord tal-Gvernaturi taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka ta l-opinjoni tiegħu minn qabel ([2]) skont l-Artikolu 4(2) tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 96/282/Euratom ([3]),

ADOTTA DIN ID-DEĊIŻJONI:

([1]) Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (Euratom) 2020/960 tad-29 ta' Ġunju 2020 dwar l-adozzjoni tal-programm supplimentari ta' riċerka tar-reattur ta' fluss għoli għall-2020-2023 li għandu jiġi implimentat miċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka għall-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika (ĠU L 211, 3.7.2020, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj).

([2]) L-Opinjoni tas-7 ta' Novembru 2024.

([3]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 96/282/Euratom tal-10 ta' April 1996 dwar l-organizzazzjoni mill-ġdid taċ-Ċentru ta' Riċerka Konġunt (ĠU L 107, 30.4.1996, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

Artikolu 1

Il-programm supplimentari ta' riċerka dwar it-tħaddim tar-Reattur ta' Fluss Għoli f'Petten ("il-programm"), li l-objettivi tiegħu huma stabbiliti fl-Anness I, huwa adottat għal perjodu ta' erba' snin, li jibda mill-1 ta' Jannar 2024.

Artikolu 2

Il-kostijiet għat-twettiq tal-programm, li huma stmati għal EUR 26 815 000, għandhom jiġu kompletament iffinanzjati mill-kontribuzzjonijiet min-Netherlands u minn Franza, permezz tan-*Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* (NRG) u tal-*Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA), rispettivament. It-tqassim ta' dan l-ammont huwa stabbilit fl-Anness II. Dawk il-kontribuzzjonijiet għandhom jitqiesu bħala dħul assenjat estern f'konformità mal-Artikolu 21(2), il-punt (a), tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [4].

Artikolu 3

1. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-ġestjoni tal-programm. Għal dan il-għan, hija għandha tirrikorri għas-servizzi taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka.

2. Il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Bord tal-Gvernaturi taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka infurmat bl-implimentazzjoni tal-programm.

Artikolu 4

Fil-każ li l-NRG jinnotifika uffiċjalment lill-awtorità regolatorja nazzjonali Olandiża bil-waqfien definittiv tar-Reattur ta' Fluss Għoli, qabel id-dikjarazzjoni ta' stat ta' konservazzjoni sikura, l-obbligi min-naħa tan-Netherlands u ta' Franza u, permezz tal-NRG u tas-CEA, rispettivament, li jagħmlu kontribuzzjonijiet ulterjuri għandhom jiġu sospiżi, kif ukoll kwalunkwe sejħa għal fondi mill-Kummissjoni skont din id-Deċiżjoni.

Artikolu 5

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport finali dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill wara t-tmiem tal-programm.

Artikolu 6

Din id-Deċiżjoni għandha tidħol fis-seħħ fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu tapplika mill-1 ta' Jannar 2024.

Artikolu 7

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-22 ta' Mejju 2025.

Għall-Kunsill

Il-President

M. BARANOWSKI

[4] Ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ĠU L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ANNESS I

OBJETTIVI XJENTIFIĊI U TEKNIĊI

L-objettivi ewlenin tal-programm huma dawn li ġejjin:

(1) li jiġi żgurat it-tħaddim sikur u affidabbli tal-HFR sabiex tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-fluss tan-newtroni għal għanijiet sperimentali;

(2) li jkun possibbli użu effiċjenti tal-HFR mill-istituti tar-riċerka f'firxa wiesgħa ta' oqsma: it-titjib tas-sikurezza tar-reatturi nukleari, tas-saħħa (inkluż l-iżvilupp tal-isotopi mediċi), tal-fużjoni nukleari, tar-riċerka fundamentali u tat-taħriġ u tal-ġestjoni tal-iskart (inkluż il-possibbiltà li jiġu studjati l-kwistjonijiet rigward is-sikurezza tal-fjuwils nukleari għas-sistemi tar-reatturi li huma ta' interess għall-Ewropa).

ANNESS II

TQASSIM TAL-KONTRIBUZZJONIJIET

Il-kontribuzzjonijiet għall-programm jiġu min-Netherlands u minn Franza.

Dawn il-kontribuzzjonijiet huma mqassma kif ġej;

In-Netherlands: EUR 26 215 000;

Franza: EUR 600 000;

Total: EUR 26 815 000.

Dawk il-kontribuzzjonijiet għandhom isiru lill-baġit ġenerali tal-Unjoni u għandhom jiġu assenjati għall-programm. Parti mill-kontribuzzjonijiet fil-qafas tal-programm jistgħu jkopru wkoll in-nefqa mġarrba fir-rigwardtat-tħaddim tal-HFR matul is-sena 2024 f'konformità mal-programm ta' ħidma li għandu jiġi miftiehem bejn l-Istati Membri kontributuri u l-Kummissjoni.

Dawk il-kontribuzzjonijiet huma fissi u ma jistgħux jiġu riveduti fir-rigward tal-varjazzjonijiet relatati mal-kostijiet tat-tħaddim, tal-manutenzjoni u tad-dekummissjonar.